

РЕЦЕНЗІЯ

**рецензентки, к.пед.н., доцентки Шаполової Вікторії Валеріївни
на дисертаційну роботу Євтифієва Андрія Сергійовича
«Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до
організації оздоровчих та спортивних заходів»
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки**

Аналіз дисертаційної роботи Євтифієва Андрія Сергійовича «Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів», яку представлено на захист на здобуття наукового ступеня доктора філософії у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», дає змогу зробити комплексний висновок щодо її актуальності, ступеня обґрунтованості наукових положень, висновків, достовірність та значущість отриманих результатів, наукової новизни, теоретичної та практичної цінності дисертації.

1. Актуальність теми та зв'язок з науковими планами і програмами

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що фізична активність у сучасному суспільстві виступає визначальним чинником формування якості життя людей, його тривалості та рівня здоров'я населення країни. Поширення гіпокінезії, зростання рівня хронічних захворювань та нагальна потреба у формуванні культури здоров'я населення актуалізують завдання модернізації системи професійної підготовки магістрів фізичної культури і спорту та формують підвищені вимоги до професійної компетентності фахівців. Від них очікується не лише ґрунтовне володіння теоретичними знаннями та практичними навичками, а й здатність ефективно реалізовувати оздоровчі та спортивні програми у різних соціальних групах та інституціях, що забезпечують не лише фізичний розвиток, а й соціальну інтеграцію та підвищення якості життя населення.

Проблема збереження здоров'я та фізичної підготовленості населення набуває особливої ваги в умовах воєнної агресії проти України. У цьому контексті фізична активність виступає ключовим ресурсом реабілітації, адаптації та інтеграції населення.

Водночас результати аналізу навчальних програм та практичної підготовки засвідчують наявність певних недоліків у формуванні ключових компетентностей, необхідних для ефективного планування та організації спортивно-оздоровчої діяльності фахівців в реальних сучасних умовах, що значно ускладнюють професійну реалізацію магістрів і знижують рівень їх готовності до вирішення комплексних завдань у сфері фізичної культури та спорту.

У даному контексті дослідження, що присвячене професійній підготовці майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів, набуває особливої значущості та вирізняється підвищеною науковою та практичною вагомістю, та відповідає сучасним актуальним потребам освітньої сфери та ринку праці. Таким чином, тема дисертації постає як актуальна та соціально-професійно важлива, забезпечуючи наукові й практичні передумови для подальшого розвитку галузі фізичної культури і спорту.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження повністю відповідає науково-дослідній роботі кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка І. А. Зязюна Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ») на тему «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395). Дисертаційне дослідження реалізовано в межах наукової школи кафедри «Формування особистості лідера в науці, освіті, бізнесі».

2. Наукова новизна одержаних результатів

Виконуючи актуальне науково-практичне завдання, а саме теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити педагогічні умови професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів, дисертантом було виокремлено основні аспекти наукової новизни, а саме: вперше розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови професійної

підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Уточнені зміст поняття «професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів», уточнено сутність і структуру готовності майбутніх магістрів до такої діяльності, що забезпечило розширення та систематизацію понятійно-категоріального апарату. Подальшого розвитку набули критерії та показники сформованості готовності майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

Дисертаційна робота характеризується внутрішньою цілісністю та чіткою структурною організацією, що забезпечує комплексне й послідовне висвітлення ключових аспектів досліджуваної проблеми. Вона узгоджується із загальною логікою наукового пошуку та демонструє поетапне виконання поставлених завдань на теоретичному й практичному рівнях. Сформульовані висновки відзначаються належною аргументованістю, відповідають визначеній меті та завданням дослідження і повністю підтверджуються змістом відповідних розділів.

Вважаю, що робота дисертанта є ваговим внеском у професійну підготовку майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

3. Практична цінність одержаних результатів та рекомендації щодо їх подальшого використання

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що запропоновані автором педагогічні умови сприяють удосконаленню професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту. Вони забезпечують розвиток у магістрів організаційних мотивів, знань, умінь та навичок, які будуть корисними для їх професійного становлення, кар'єрного зростання та самореалізації після закінчення навчання у закладу вищої освіти.

Теоретичні та практичні результати дисертації можуть бути використані науково-педагогічними та педагогічними працівниками закладів вищої освіти у процесі викладання фахових дисциплін, розробки навчальних програм, силабусів, підручників і методичних посібників, при підготовці навчальних

проектів і практичних завдань. Студенти також можуть застосовувати результати дослідження у процесі виконання курсових та дипломних робіт.

5. Повнота викладення матеріалів дисертації в наукових працях, які опубліковані автором

Основні положення та результати дослідження відображені у 22 публікаціях, з них 6 статей – у наукових фахових виданнях України категорії Б, 12 публікацій – у виданнях апробаційного характеру, 1 стаття – у виданні, включеному до наукометричної бази Scopus, 3 навчально-методичні праці. Зазначене вище дозволяє стверджувати, що представлена дисертаційна робота є самостійним, завершеним науковим дослідженням, результати якого мають значення для професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів.

6. Аналіз змісту дисертації. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Робота Євтифієва Андрія Сергійовича є завершеною науковою роботою, містить анотацію – українською та англійською мовами, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки.

У вступній частині дисертації автор чітко обґрунтовує актуальність дослідження, аргументуючи потребу вдосконалення професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту відповідно до сучасних запитів освітнього простору та соціального середовища.

Визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, а також окреслено методологічний інструментарій, що забезпечує комплексність теоретико-емпіричного аналізу.

Вступ містить наукову новизну, практичне й теоретичне значення отриманих результатів дослідження. Розкрито відомості про апробацію та впровадження дисертаційних матеріалів. Структура вступу є логічною та послідовною, й відповідає вимогам до дисертаційних робіт.

У першому розділі дисертаційної роботи зроблено теоретичний аналіз проблеми професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Автором було зроблено ґрунтовний аналіз наукових джерел інформації, в якому логічно та послідовно було розкрито зміст ключових понять роботи, уточнено сутність професійної підготовки та здійснено аналіз структури готовності магістрантів до організації оздоровчої й спортивної діяльності. В роботі спостерігається системність у створенні єдиного методологічного поля, що вміщує різноманітні теоретичні концепції. Матеріал першого розділу вирізняється аналітичною глибиною, логічною структурованістю та переконливістю висновків, що забезпечує надійне теоретичне підґрунтя для подальшого визначення та обґрунтування педагогічних умов дослідження.

У другому розділі розроблено та обґрунтовано педагогічні умови професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Розкрито ключові підходи та дидактичні принципи реалізації педагогічних умов, описано ключові форми, засоби й методи роботи зі студентами в рамках даного дослідження.

Третій розділ дисертації присвячено розкриттю особливості організації педагогічного експерименту перевірки ефективності педагогічних умов професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів. Зроблено детальний опис етапів педагогічного експерименту, груп майбутніх магістрів спеціальності «Фізична культура і спорт», що приймали участь у дослідженні, розкрито методи збору необхідних даних і критерії оцінювання сформованості готовності студентів, що приймали участь у дослідження. Отримані результати даного експерименту підтверджують ефективність розроблених педагогічних умов, що відображено у представлених кількісних та якісних даних. Матеріали експерименту демонструють чітку відповідність визначеним меті та завданням дослідження.

Висновки, сформульовані у роботі, висвітлюють результати дослідження як вирішення висунутих в дисертації завдань. В цілому висновки відповідають вимогам, які висуваються до результатів дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Зміст дисертаційної роботи свідчить про її виконання на високому науковому рівні, із чіткою узгодженістю між теоретичними, методичними та емпіричними складовими дослідження.

Дослідження демонструє комплексність і завершеність наукового пошуку, а його результати можуть бути інтегровані в освітній процес закладів вищої освіти.

7. Достовірність отриманих результатів та висновків

Достовірність отриманих результатів зумовлено поставленими метою та завданнями, а також використанням відповідної методології дослідження. Крім того, достовірність заявлених положень обґрунтовується комплексним підходом у вивченні визначеного об'єкта, що також зумовлює і низку певних методів, які були використані в процесі дослідження. Для досягнення поставленої мети були визначені відповідні завдання, розв'язання яких базувалося на аналізі великого масиву наукової та навчально-методичної літератури. Результати дослідження пройшли належну перевірку та обговорення в ході участі дисертанта у всеукраїнських та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, вихідні дані яких висвітлюються в анотації дисертаційної роботи.

8. Оформлення дисертації, дотримання вимог академічної доброчесності та повнота викладення наукових положень та результатів в опублікованих працях

Дисертація виконана з дотримання вимог академічної доброчесності, дотримано етичні норми і правила, визначені Законом України «Про освіту». Отримані результати дають підстави говорити про оригінальність роботи. У тексті містяться авторські ідеї, і не виявлено використання ідей інших науковців без посилання на їх роботи. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам до оформлення наукових робіт: структура роботи чітка,

наявні всі необхідні розділи, таблиці та рисунки оформлені відповідно до стандартів.

Наукові положення та результати дослідження достатньо повно представлені у дисертації та відображені в опублікованих наукових працях автора, що забезпечує належну апробацію та підтвердження отриманих висновків. Основні положення й результати дослідження знайшли своє відображення у 22 роботах, з них 6 статей – у наукових фахових виданнях України категорії Б, 12 публікацій – у матеріалах апробаційного характеру, 1 стаття у виданні, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 3 навчально-методичні праці.

Зауваження та побажання до дисертаційної роботи

1. На нашу думку, попри загальну логічність та аргументованість викладеного матеріалу, бажано було б використати в роботі більшу кількість ілюстративних елементів (таблиць, схем, діаграм, рисунків), що забезпечило б кращу наочність поданого змісту.

2. Перший розділ дисертаційної роботи, а саме пункт 1.2, потребує розгорнутого висвітлення поняття «педагогічні умови», що сприяло б глибшому розумінню теоретичних засад роботи.

3. У теоретичній частині дисертації доцільно було б ширше висвітлити зарубіжний досвід мотивації студентів до реалізації соціально-культурних та суспільно-корисних завдань у процесі організації оздоровчих і спортивних заходів. Такий аналіз дозволив би розширити порівняльний контекст дослідження, поглибити його теоретичну базу та надати додаткову аргументацію практичній значущості отриманих результатів.

4. У дисертаційній роботі виявлено окремі орфографічні помилки та стилістичні неточності, доцільним видається здійснення ретельнішого літературного редагування тексту.

Наведені зауваження подані як пропозиції і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

Висновки

Аналіз дисертаційної роботи, її анотацій українською та англійською мовами, а також опублікованих наукових праць дає підстави вважати, що дослідження Євтифієва Андрія Сергійовича «Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів» є цілісною, завершеною та самостійною науковою роботою, яка робить вагомий внесок у розвиток вітчизняної педагогічної науки та освітньої практики.

Отже, враховуючи актуальність теми, наукову новизну отриманих результатів та їх практичну значущість вважаємо, що дисертаційне дослідження Євтифієва Андрія Сергійовича «Професійна підготовка майбутніх магістрів фізичної культури і спорту до організації оздоровчих та спортивних заходів» відповідає вимогам 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціальної вченої ради Закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 та вимогам до оформлення дисертації МОН України від 12.01.2017 № 40, а сам автор, Євтифієв Андрій Сергійович, заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Рецензентка – кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри педагогіки та психології
управління соціальними системами
ім. акад. І.А. Зязюна Національного
Технічного Університету «Харківський
Політехнічний Інститут»

Шаполова ВВ
Вікторія ШАПОЛОВА

Підпис

ЗАСВІДЧУЮ:

ВЧЕНИЙ СЕКРЕТАР

НАЦІОНАЛЬНОГО-ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Вікторія Шаполова

28 січня

2026

